

Гринюк Н.А.
к.е.н., доцент кафедри туризму, готельної та ресторанної справи
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Полтава, Україна

НАПРЯМИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИСТЕМИ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

В умовах глобалізаційних процесів в економіці, зростаючого взаємопроникнення в більшості галузей та сфер функціонування, розвиток туристичної діяльності в кооперативному секторі економіки набуває все більшої актуальності.

Для системи споживчої кооперації України туризм може стати одним із найбільш перспективних напрямків діяльності в сучасних умовах. Враховуючи співзвучність цілей туристичної сфери і соціальних завдань споживчої кооперації (підвищення рівня життя (в т.ч. культурно-освітнього рівня), розвиток співробітництва, турбота про місцеві громади), саме споживча кооперація як цілісна соціально-економічна система може стати одним з важливих чинників розвитку певних перспективних видів туризму в Україні. Розгортання напрямів розвитку туристичної діяльності зумовлює створення цілісної системи стратегічних та оперативних цілей з виконання місії споживчої кооперації в туристичній галузі.

За період свого функціонування споживча кооперація України накопичила значний потенціал для успішної туристичної діяльності: достатньо потужну матеріально-технічну базу; підготовлені кадрові ресурси, накопичений досвід в сфері надання подібних послуг [1]. З огляду на зазначене вище, саме споживча кооперація здатна виступити фундатором системи соціального туризму в Україні. Розвиток туристичної діяльності системи варто розглядати як важливу загальноекономічну проблему, оскільки така діяльність споживчої кооперації буде сприяти комплексному вирішенню соціально-економічних проблем регіонів через створення нових робочих місць, розвиток духовності і культури, формування громадянського суспільства.

Разом з тим, соціально-економічна значимість кооперативної туристичної діяльності усвідомлена ще не в повній мірі. На сьогодні система споживчої кооперації лише частково використовує свої можливості розвитку в галузі туризму. На практиці, туристична діяльність розглядається тільки як один з видів господарської діяльності, хоча в соціальній сфері кооперативної туристичної діяльності накопичено позитивний міжнародний досвід. Споживчі товариства можуть стати осередками розвитку туризму на місцях як самостійно, так і у співпраці з іноземними кооперативними організаціями.

Світовий кооперативний рух сформував достатній фундамент для розвитку туристичної діяльності. У складі Міжнародного кооперативного альянсу (ICA) [2] створена Міжнародна асоціація туристичних кооперативів (TICA), діяльність якої спрямована саме на розвиток соціальної сфери кооперативної туристичної діяльності: сприяння покращенню якості послуг, що пропонуються туристам

організаціями – членами ТІСА; розвиток міжкооперативних зв'язків; організація консультацій та сприяння розвитку організацій – членів ТІСА; організація міжнародних проектів співпраці членів ТІСА; створення точної та об'єктивної реклами про послуги, які пропонують туристам члени Організації; розповсюдження інформації серед кооператорів, які збираються подорожувати за кордон, про заплановані заходи кооперативного руху під час перебування туристів в даній країні; проведення семінарів, тренінгів, навчань для співробітників організацій-членів [3]. Центральна спілка споживчих товариств України (Укркоопспілка) як член Міжнародного кооперативного альянсу має всі передумови розвивати туристичну галузь за сприяння цієї міжнародної організації.

Перспективними для системи споживчої кооперації України може бути використання накопиченого позитивного досвіду в сфері туризму, який мають європейські кооперативні підприємства та спілки. З огляду на членство Укркоопспілки в Європейському співтоваристві споживчих кооперативів (EUROCOOP) [4] розвитку міжнародного туризму повинно сприяти і економічне співробітництво українських кооперативів з кооперативними спілками країн Центральної та Західної Європи. Наявна матеріально-технічна база українських кооперативних спілок (зокрема, мережа підприємств ресторанного бізнесу, баз відпочинку, лікувально-профілактичних установ, тощо) демонструє серйозний потенціал для розвитку саме туристичної інфраструктури у формі створення спільних підприємств, залучення іноземних інвестицій, використання франчайзингових чи лізингових операцій в сфері туризму.

Таким чином, розвиток туристичної діяльності системи споживчої кооперації може стати інституційною базою структурних змін на внутрішньому і зовнішньому ринках діяльності України. На загал, міжнародне кооперативне співробітництво в сфері туризму істотно вплине на соціально-економічний розвиток і зайнятість населення регіонів України. Через сферу туризму кооперативний сектор потенційно здатен впливати на розвиток багатьох галузей української економіки, зокрема торгівлю, виробництво, громадське харчування і завдяки міжнародному співробітництву нарощувати потенціал міжнародної економічної діяльності країни.

Література:

1. Офіційний сайт Центральної спілки споживчих товариств України (Укркоопспілки): [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.coop.ua/uk/> (Дата звернення: 25.10.2023).
2. International Cooperative Alliance (ICA) Activities [Electronic resource]. – URL: <http://www.ica.coop/activities/index.html> (Дата звернення: 25.10.2023).
3. International Association of Cooperative Tourism (TICA) [Electronic resource]. – URL: <http://www.uia.org/s/or/en/1100036787> (Дата звернення: 25.10.2023).
4. EUROCOOP [Electronic resource]. – URL: <http://www.eurocoop.coop> (Дата звернення: 25.10.2023).